

ผลของการบำบัดทางการพยาบาลต่อผื่นแดงในผู้ป่วย ที่กลั้นปัสสาวะและ/หรืออุจจาระไม่ได้*

อารีย์ วงษ์ประเสริฐ^๑ และคณะ^{๒,๓}

*The effect of therapeutic nursing on the erythema rash in
urinary and / or fecal incontinence patients*

Aree Wongprasert et.al.

บทคัดย่อ : ผื่นแดงในผู้ป่วยที่กลั้นปัสสาวะและ/หรืออุจจาระไม่ได้ เป็นภาวะที่ไม่คุกคามต่อชีวิตผู้ป่วย แต่ถ้าได้รับการดูแลที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้กลายเป็นแผลกดทับและเกิดการติดเชื้อเฉพาะที่ ซึ่งเป็น อันตรายต่อผู้ป่วยและ ก่อให้เกิดการสูญเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษามากขึ้น การศึกษาครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการบำบัดทางการพยาบาลต่อผื่นแดงในผู้ป่วยที่กลั้นปัสสาวะและ/หรือ อุจจาระไม่ได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเพศหญิงที่มี ผื่นแดงบริเวณฝีเย็บ ก้นกบ ก้นย้อยหรือบริเวณรอบๆ ทวารหนักเนื่องจากกลั้นปัสสาวะและ/หรืออุจจาระไม่ได้ ในหอผู้ป่วยสามัญงานการพยาบาลอายุรศาสตร์ และจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 6 ราย เก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป ตารางบันทึกการขับถ่าย แบบประเมินลักษณะผื่นแดงและแบบบันทึก ข้อมูลเกี่ยวกับอุปสรรคขณะให้การบำบัดทางการพยาบาลของผู้ศึกษา และความรู้สึกของผู้ป่วยและพยาบาลต่อ วิธีการบำบัดทางการพยาบาล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2545 ถึง เดือน มีนาคม 2545 ได้นำเสนอ เป็นกรณีศึกษาทั้ง 6 รายและสรุปผลคะแนนของผื่นแดงในแต่ละวันของการบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการศึกษาพบว่า มีผู้ป่วยที่ได้รับการบำบัดทางการพยาบาลครบ 72 ชั่วโมงเพียง 2 ราย และมีผลการประเมินคะแนนผื่นแดงลดลงจาก 3.00 เหลือ 1.00 ผู้ป่วยอีก 2 ราย ยุติการศึกษาเมื่อได้รับการบำบัดทางการพยาบาลเป็นเวลา 26 และ 46 ชั่วโมงตามลำดับเนื่องจาก เจ้าหน้าที่ประจำหอผู้ป่วยต้องการให้ใส่ผ้าอ้อมอนามัย ซึ่งจากการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยของ ผื่นแดงลดลงจาก 1.75 และ 2.75 เป็น 1.25 และ 2.00 ส่วนอีก 2 รายมีรอยถลอกบริเวณผื่นแดง ผู้ป่วย 3 รายที่สามารถแสดงความคิดเห็น ได้มีความพึงพอใจกับการบำบัดทางการพยาบาลที่ได้รับและคิดว่ามีประโยชน์ครวที่จะนำไปปฏิบัติกับผู้ป่วยอื่นด้วย ทางด้านความคิดเห็นของพยาบาลที่ให้เห็นการ บำบัดทางการพยาบาล ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับวิธีการบำบัดทางการพยาบาลที่สร้างขึ้นและคิดว่าสามารถ นำไปปฏิบัติได้จริงถ้าได้มีการอธิบายถึงเหตุผลและวิธีการทำ และถ้ามีเครื่อง นุ่งห่มเพียงพออย่างไร ก็ดีผลของการศึกษานี้เป็นเพียงการศึกษาเบื้องต้นซึ่งต้องมีการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ : การบำบัดทางการพยาบาล / ผื่นแดง / ผู้ป่วยกลั้นปัสสาวะและ/หรืออุจจาระไม่ได้

Abstract : Erythema rash in urinary and/or fecal incontinence patients is overlooked because it is not a life-threatening problem. If there is inappropriate management, this rash will cause a pressure sore, local infection, and even have sepsis. These complications are life threatening and induce cost. The purpose

^๑ สารนิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

^๒ พยาบาล 6 โรงพยาบาลศิริราช

^๓ รศ.สุวิมล กิมปี, ผศ.ดร.กรองไธ อุณหสูต ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล